

SÍNDIC DE GREUGES DE LA COMUNITAT VALENCIANA REGISTRE GENERAL
27/03/2017
EIXIDA NÚM. 07902

Conselleria d'Igualtat i Polítiques Inclusives
Hble. Sra. Consellera
C/ Castán Tobeñas, 77 - CA90 - Torre 3
Valencia - 46018 (València)

=====
Ref. queixa núm. 1613721
=====

Assumpte: dependència. Disconformitat de retroactivitat. Suspensió de dos anys.

Hble. Sra. Consellera,

Justifiquem recepció del seu escrit en relació amb la queixa de referència el 07/12/2016, iniciada a instància del **Sr. (...)**, sobre l'assumpte esmentat.

De l'escrit, de la documentació aportada per la persona interessada i de totes les actuacions es dedueix que el beneficiari va sol·licitar el reconeixement de la seua situació de dependència el 24 d'agost de 2011, i se li va reconèixer el 3 de maig de 2012 un Grau 2 , Nivell 1 de dependència.

La resolució del Programa individual d'atenció es va aprovar el 09/12/2014 amb una prestació econòmica per a cures en l'entorn familiar i suport a curadors no professionals, i se li van reconèixer uns efectes retroactius des del 25/02/2014 fins al 08/12/2014, i es va decretar una suspensió de dos anys, des del 25 de desembre de 2012 fins al 24 de febrer de 2014. El promotor de la queixa va reclamar els efectes retroactius que corresponen a aqueixos dos anys.

Una vegada sol·licitat el 14/12/2016 informe a la Conselleria d'Igualtat i Polítiques Inclusives, i després de reiterar la sol·licitud el 09/01/2017 i el 06/02/2017, aquesta ens informa, entre altres qüestions, del següent:

Que, segons consta en l'expedient, mitjançant una resolució del Programa individual d'atenció de data 9 de desembre de 2014 li va ser reconeguda a (...) una prestació econòmica per a cures en l'entorn familiar i suport a curadors no professionals amb data d'efectes entre el dia 25 de febrer de 2014 i el dia 8 de desembre de 2014, i la data de sol·licitud va ser el 24 d'agost de 2011.

Cal informar que un dels canvis fonamentals que ha introduït el nou equip de gestió de les polítiques de dependència de la Comunitat Valenciana ha sigut

L'autenticitat d'aquest document electrònic pot ser comprovada en https://seu.elsindic.com		
Codi de validació: *****	Data de registre: 27/03/2017	Pàgina: 1
C/ Pascual Blasco, 1 03001- ALACANT Tel. 900 21 09 70 / 965 93 75 00 Fax: 965 93 75 54 www.elsindic.com correu electrònic: consultas_sindic@gva.es		

l'eliminació de la suspensió de dos anys en el càlcul dels efectes econòmics de les prestacions per curador no professional en les resolucions dictades a partir de juliol de l'any 2015. Però, no podem revisar resolucions fermes dictades per aplicació del RD20/2012 dictat per l'Administració General de l'Estat i que l'antic Govern va interpretar restrictivament suprimint dos anys la prestació econòmica per a cures en l'entorn familiar i suport a curadors no professionals.

El 17/02/2017 vam traslladar l'informe a la persona promotora de queixa, a fi que, si ho considerava oportú, hi presentara escrit d'al·legacions.

Una vegada arribats a aquest punt, i després de l'atenta lectura de l'escrit inicial de queixa, dels informes remesos per l'Administració, resolem aquesta queixa amb les dades que es hi ha en l'expedient.

L'actuació descrita podria no ser prou respectuosa amb els drets de la promotora de la queixa. En nom de la persona dependent, li demanem que considere els arguments que, com a fonament de les recomanacions amb què concloem, a continuació li exposem.

La persona dependent va presentar la **sol·licitud de reconeixement** de la seua situació de dependència el 24 d'agost de 2011. En aquella data, el procediment d'aprovació del Programa individual d'atenció estava regulat tant pel Reial decret Llei 8/2010, de 20 de maig, d'adopció de mesures extraordinàries per a la reducció del dèficit públic, com també pel Decret 18/2011, de 25 de febrer, del Consell, pel qual s'estableix el procediment per a reconèixer el dret a les prestacions del sistema valencià per a les persones dependents.

El Reial decret llei 8/2010 modifica en el seu art. 5, amb efectes d'1 de juny de 2010, la disposició final primera de la Llei 39/2006, de 14 de desembre, de promoció de l'autonomia personal i atenció a les persones en situació de dependència.

L'art. 5.2 del Reial decret llei, de 20 de maig, modifica els apartats 2 i 3 de la Llei 39/2006, de 14 de desembre, que queden redactats de la manera següent:

2. En el marc del que estableix la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú, el termini màxim, entre la data d'entrada de la sol·licitud i la de resolució de reconeixement de la prestació de dependència, serà de sis mesos, independentment que l'administració competent haja establert un procediment diferenciat per al reconeixement de la situació de dependència i el de prestacions.

3. El reconeixement del dret contingut en les resolucions de les administracions públiques competents generarà el dret d'accés a les prestacions corresponents, previstes en els articles 17 a 25 d'aquesta Llei, a partir de la data de resolució en què es reconega la concreta prestació o prestacions que corresponen a la persona beneficiària.

Si, una vegada transcorregut el termini màxim de sis mesos des de la sol·licitud, no s'haguera notificat resolució expressa de reconeixement de prestació, el dret d'accés a la prestació econòmica que, si s'escau, fóra reconeguda, es generarà des de l'endemà del compliment del termini màxim indicat.

L'art. 11 del Decret 18/2011, de 25 de febrer del Consell, estableix:

Article 11.4 La resolució PIA haurà de dictar-se i notificar-se en el termini màxim de sis mesos des de la data de registre d'entrada de la sol·licitud de reconeixement de la situació de dependència en el registre de l'òrgan competent per a la seua tramitació i resolució.

Article 11.6

Si, una vegada transcorregut el termini indicat en l'apartat 4, **no s'haguera resolt quant al servici o la prestació, el dret es generarà des de l'endemà del compliment del termini màxim de sis mesos indicat per a resoldre.**

La disposició transitòria segona del Decret 18/2011, de 25 de febrer, del Consell, estableix:

Segona. Retroactivitat

Quant als efectes dels servicis i prestacions econòmiques de la dependència, el que disposa l'art. 11.6 d'aquest Decret serà aplicable en els termes de la disposició transitòria tercera del Reial decret llei 8/2010, de 20 de maig.

Cal indicar que la suspensió o l'ampliació del termini per a resoldre el procediment comporta que, per part de la Conselleria d'Igualtat i Polítiques Inclusives, s'haguera emés resolució d'acord de qualsevol de les dues mesures en què s'exposa la motivació clara de les circumstàncies concurrents que hauria d'haver sigut notificat, en tot cas, als interessats (art. 42 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú).

En el cas que ens ocupa, la Conselleria d'Igualtat i Polítiques Inclusives no ha informat de la concurrència de cap causa, de les legalment regulades, que poguera justificar la demora en la resolució de l'expedient. Per tot això cabria atribuir la demora a la passivitat o inacció dels òrgans encarregats en la tramitació de l'expedient.

A més, d'acord amb allò que s'ha assenyalat en diverses sentències de la Sala Contenciosa Administrativa del TSJ de la Comunitat Valenciana, i en concret la Sentència **345/14**, en el seu tercer fonament de dret:

(...) no es pot desconéixer que **la tramitació prolongada, defectuosa i morosa del procediment** encaminat a la determinació dels servicis i prestacions a què haguera tingut dret la persona reconeguda com a dependent, **genera dret a indemnització** - amb base legal- (...) i amb la condició que **aquest dret naix i deriva de la responsabilitat patrimonial de l'Administració pel funcionament deficient i anormal del servici públic.**

Així mateix, en el seu quart fonament de dret, s'assenyala que:

En els casos (...) en què la resolució dins de termini o almenys dins d'uns marges de demora raonable, esdevé essencial per la naturalesa de la situació de base (fets determinants), **la demora constitueix un funcionament anormal de l'Administració**, que dóna dret **al rescabament de danys i perjudicis**, en els termes també previstos per l'ordenament.

Pel que fa a la demora manifesta demora en la resolució objecte d'aquesta queixa, el Tribunal explica:

(...) I això sense que aparega evidenciat que aquesta demora va ser deguda per causa justificada i raonable, sinó exclusivament, per la **falta d'impuls de l'òrgan administratiu i funcionari responsable de la tramitació.**

Finalment, en la sentència esmentada s'apunta que:

(...) No en va la normativa sobre dependència (...) destaca com a objectius fonamentals els de promoció de l'autonomia personal de les persones les deficiències i/o els seus patiments físics i/o psicològics -d'envergadura, **a la qual cosa s'uneix moltes vegades l'elevada edat de l'interessat-** les fan creditors "d'ajuda" institucional amb vista al desenvolupament d'una vida digna, és per això que el "temps" que l'Administració ha d'emprar per a determinar la mesures necessàries amb vista **a atendre les necessitats d'aquestes persones, amb dificultats per a la realització de les activitats bàsiques de la vida diària,** ha de ser indispensable i necessari (...).

A més a més, **la Resolució d'aprovació del PIA fixa l'import dels efectes retroactius per al període resultant i descompta el període de suspensió i no especifica res sobre l'import degut que queda "suspès" ni sobre el moment en què aquest podria ser reclamat.**

Finalment, en relació amb l'assumpte que ens ocupa en aquesta queixa, i com que la Conselleria d'Igualtat i Polítiques Inclusives ha reconegut la seua capacitat per a aconseguir **«l'eliminació de la suspensió de dos anys en el càlcul dels efectes econòmics de les prestacions per curador no professional en les resolucions dictades a partir de juliol de l'any 2015»** atés que era i és potestativa per a les comunitats autònomes l'aplicació d'aquesta suspensió en els seus àmbits territorials, considerem que davant d'uns drets subjectius, individuals i plenament reconeguts, no cal al·legar motius com ara l'acumulació de sol·licituds sense atendre o de recursos limitats per a no reconèixer expressament un dret subjectiu o, pitjor encara, per a reconèixer-lo ens uns casos i no ens uns altres.

Sense posar en dubte l'existència dels motius esmentats, cal recordar que els drets a les prestacions es reconeixen a títol individual i la seua efectivitat ha de produir-se amb independència de les diverses circumstàncies que s'hi produïsquen. Així doncs, insistim en l'obligació que té la Conselleria de respondre expressament sobre **si accepta o no realitzar un reconeixement exprés del dret a la percepció dels efectes retroactius sense aplicar la suspensió dels dos anys que se li va fixar a la persona dependent en el seu PIA.**

Considerem que es **vulneren els principis més elementals d'igualtat i equitat entre les persones dependents en resoldre expedients de dependència «a partir de juliol de l'any 2015» sense aplicar la suspensió de dos anys i no reconèixer el mateix dret als ciutadans als quals es va realitzar el còmput dels efectes econòmics amb anterioritat a la data esmentada.**

La relació del ciutadà amb l'administració i l'efectivitat dels drets s'ha de produir per damunt de vaivens polítics i només cal regir-se per la legalitat, així doncs, atés que no s'ha produït cap canvi normatiu que diferencie en aquest assumpte a uns dependents dels

altres, sol·licitem a la Conselleria d'Igualtat i Polítiques Inclusives que es pronuncie expressament sobre aquesta qüestió.

Atés tot allò que hem exposat i de conformitat amb el que estableix l'article 29. 1 de la Llei de la Generalitat Valenciana 11/1998, de 26 de desembre, reguladora del Síndic de Greuges, es formulen les següents **RECOMANACIONS** a la Conselleria d'Igualtat i Polítiques Inclusives:

RECOMANEM el reconeixement exprés del dret a la percepció dels efectes retroactius de la prestació que corresponen a la persona dependent, i aquests s'han computar des del 25 de febrer de 2012 fins al 24 de febrer de 2014, data a partir de la qual es reconeix la prestació en la resolució PIA de la persona dependent.

Per “**reconeixement exprés**” entenem que en una resolució *ad hoc* —encara que podia haver-se fet en la utilitzada per a reconéixer el dret a l'abonament total del deute que s'havia fixat— **s'afirme que el ciutadà té reconegut el dret a percebre les prestacions vinculades a aquests dos anys el pagament de les quals va quedar “en suspens”, que es concrete la quantitat corresponent a aquest període i el procediment de reclamació de la quantitat esmentada, especialment el moment i organisme a què s'ha de dirigir**, i que hi ha prou amb l'esmentada resolució com a document suficient per a reclamar el pagament.

RECOMANEM que consigne les dotacions **pressupostàries necessàries** per a fer efectiu el dret a la percepció de les prestacions per dependència en el termini legalment establert, i els done prioritat atesa la seua consideració de dret subjectiu perfecte, i sense establir diferenciacions en el reconeixement dels drets entre els expedients resolts des de juliol de 2015 i els anteriors. Els condicionants pressupostaris no poden ser l'argument perquè a persones dependents el PIA de les quals va ser anterior al mes de juliol de 2015 no se'ls reconeguen els seus drets com als altres.

Li agraïm que ens remeta, en el termini d'un mes, el preceptiu informe, en què ens manifeste si accepta les recomanacions que realitzem o, en cas contrari, les raons que considere per a no acceptar-les.

Per al seu coneixement, li fem saber, igualment, que a partir de la setmana següent a la data en què s'ha dictat aquesta resolució, s'inserirà en la pàgina web de la institució.

Atentament,

José Cholbi Diego
Síndic de Greuges de la Comunitat Valenciana

L'autenticitat d'este document electrònic pot ser comprovada en https://seu.elsindic.com		
Codi de validació: *****	Data de registre: 27/03/2017	Pàgina: 5